

Rozejrzyj się uważnie, widzisz jak tu ładnie?
I wiosną, gdy zielono, i zimą gdy śnieg spadnie
Wkrótce czeka Cię następna na trasie ulica
A kolejny nasz wątek kilka ciekawostek przemycy

O czym? Tym razem o innym fachu - rudnictwie
Jeszcze jednym białowieskim „zawodowym” dziedzictwie
W Białowieży Zaulek Rudników także jest
O nich więc musi wspomnieć nasz quest

Rudnictwo to wydobywanie rudy darniowej
Z wykorzystaniem płytkiej metody odkrywkowej
Później z tej rudy żelazo wytapiano
Złóża z nadrzecznych łąk w tym celu wykorzystywano

Rudnie, czyli miejsca w których rudę przerabiano
W Puszczy Białowieskiej nad Narewką zakładano
I choć w samej Białowieży ich nie było
Do rozwoju pobliskiej miejscowości się przyczyniło

Poprzecznej ulicy jesteś coraz bliżej
I gdy zobaczysz przed sobą cmentarne krzyże
To znak, że skrócić w Puszczańską w lewo czas
I w dół dziarsko maszerować, nie tam gdzie las

Gdy dojdiesz do ulic spotkania kolejnego
Spojrzyj w prawo, spojrzysz w lewo
Skreć tam, gdzie cerkwi kopuła wyrasta
To twój kierunek do skarbu, i basta!

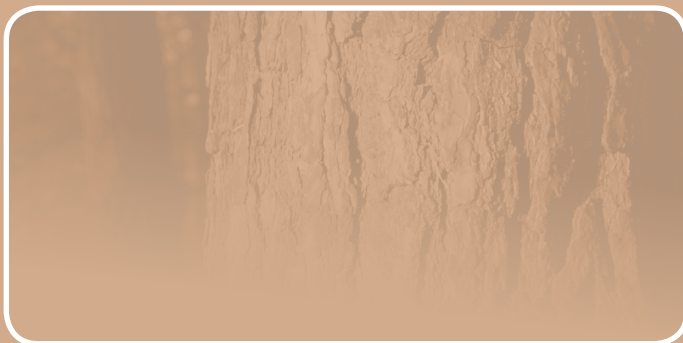
Na końcu Tropinki, skreć w lewo, w Sportowa
Idź jeszcze chwilę, noga za nogą
Za białym sklepem w prawo daj nurka
Gdzie brama otwarta do małego podwórka

Brakuje Ci jednej literki do hasła poznania
Gdzie puste okienko, wpisz „S” bez wahania
Znasz już dawną nazwę części Białowieży?
Na pewno! Ciesz się teraz skarbem,
Co w podwórku w pewnym ukryciu leży!

Hasło

Miejsce na pieczęć

OPRACOWANIE QUESTU:

Karolina Likhtarovich, trener questingu,

www.questy.com.pl

ILUSTRACJE:

Barbara Bańka

OPIEKUN QUESTU:

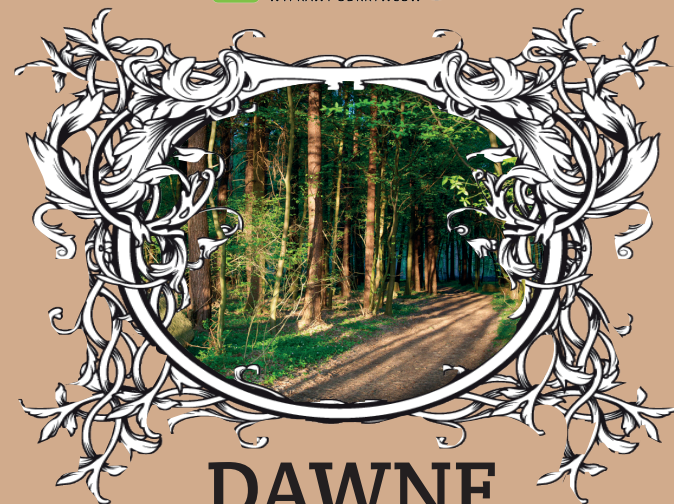
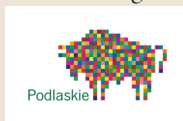
Urząd Gminy Białowieża, email: unia@ug.bialowieza.pl

Projekt „Białowieskie Questy” został zrealizowany przez Lokalną Organizację Turystyczną „Puszcza Białowieska”, ul. Sportowa 1, 17-230 Białowieża. Dziękujemy za współpracę Gminie Białowieża.

Koordynator projektu: Małgorzata Bzowska-Dowbysz

Zrealizowano przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku.

DAWNE BIAŁOWIESKIE ZAWODY

GDZIE TO JEST?

Białowieża położona jest w powiecie hajnowskim (woj. podlaskie), w Puszczy Białowieskiej, przy samej granicy państwowej z Białorusią. Dojechać tu można drogą wojewódzką nr 689, samochodem lub transportem publicznym. Wyprawa rozpoczyna się przy budynku Urzędu Gminy.

TEMATYKA:

Z Białowieżą i Puszczą Białowieską związane są dawne „leśne zawody” m.in. osocznicy, bartnicy i rudnicy. Kim byli, czym się trudnili? O tym właśnie opowiada quest.

JAK SZUKAĆ SKARBU?

Podczas wyprawy questowej Twoim zadaniem będzie uważne czytanie wskazówek oraz znalezienie brakujących do hasła liter. Gdy je odgadniesz, poznasz nazwę jednej z najstarszych dzielnic współczesnej Białowieży. Weź ze sobą coś do pisania, załóż wygodne buty i ruszaj w trasę. Powodzenia!

CZAS PRZEJŚCIA:

ok. 1 godziny

Witamy Cię Gościu w pięknej Białowieży
Która nad urokliwą Narewką leży
I chociaż trudno wyobrazić to sobie
Kilkaset lat ma, wprost nie mieści to się w głowie!

Historia ciekawa tu i bogata
Nawet królewskie wątki wplata
Ale dziś opowiedzieć Ci chcemy
O pewnych zawodach i mieszkańcach tej ziemi

O zawodach związanych z Puszcą Białowieską
Która przed wiekami była puszcą królewską
Jedni z jej hojnych darów korzystali
Inni strzegli, by „złodzieje” nie szabrowali

Posłuchasz o wszystkim w tym oto queście
A zacniemy, gdy będziesz na turystycznym podeście
Stań więc do budynku gminnego plecami
I ruszaj w stronę drewnianej wieży, co kusi widokami

Rozejrzyj się uważnie, zobaczysz ją na pewno
Idź tam i wdrap się na ostatnie „piętro”
Nad samą rzeką ludzie nie mieszkali
Ale nad nią, na skarpie się osiedlali

Zachowaj w pamięci panoramę rzecznej doliny
Bo do tematu Narewki jeszcze wrócimy
A teraz idź znów w stronę Urzędu Gminy
Skręć w prawo w ulicę 6
A mile będą chwile najbliższej godziny!

Maszeruj prosto i posłuchaj opowieści:
Niegdyś myśliwski dwór królewski tu się mieścił
Był także folwark, chłopci pracowali
„Zawody” białowieskie sumiennie wykonywali

Idziesz najdłuższą Białowieży ulicą
Kolorowe domki na pewno Cię zachwyca
O, ten pod nr 29 jest 7
Czy jesteś na dalsze zagadki gotowy?

Spiesz teraz do numeru pięćdziesiątego siódmego
I wypatruj domu... trójkolorowego
Czerwono-żółty, 5 ma dach
Czasem się takie znajduje w snach!

Skręć zaraz w lewo, bez żadnych uników
A znajdziesz się w Zaulku Osoczników
I tu do naszej historii wracamy
Opowieść o białowieskim „fachu” zaczynamy

Puszcza Białowieska do króla należała
I specjalnemu nadzorowi podlegała
Strzegli jej między innymi osocznicy
Byli to wolni chłopci, a nie „niewolnicy”

Ziemię dostawali od króla - takie darowizny
I byli zwolnieni z obowiązku pańszczyzny
Za to chronić musieli puszczańskie zwierza
By nikt do kłusownictwa się nie przymierzał
Innym obowiązkiem osocznika każdego

Było przygotowanie polowania królewskiego

Zaulek niedługi, więc gdy dojdiesz do końca
Skręć w prawo i ruszaj w stronę słońca!
A pewnie zdziwiona będzie twa minka
Jak malownicza jest ulica 2

Gdy będzie zbliżała się numerów setka
Kolejna zagadka też będzie lekka
Gdzie dom zielony naprzeciw czerwonego
Szukaj na słupie szlaku rowerowego
A czwarta litera koloru szlaku tego
Wskakuje jako trzecia do hasła szukanego 3

Idziesz z górki, więc łatwo Ci teraz kolego
No i zbliżasz się do zaułka kolejnego
Jakiego? Tym razem Zaulka Bartników
Ongiś w Puszczy drzew bartnych było wprost bez liku!

Wiesz, że jesteś w najstarszej części Białowieży?
Od osadnictwa w tym miejscu czas tutejszy się mierzy
A nazwę jej poznasz gdy rozwiążesz hasło
Przed Tobą jeszcze drogi szmat, więc ruszaj dziarsko

W Zaulku Bartników, w lewo żwawo skręć
Zobaczysz piękne krajobrazy i nabierzesz chęć
Na co? Na dalsze questowe wędrowanie
I nasze o bartnikach teraz opowiadanie!

Zaulek podąża w prawo, więc ujrzyś szybko tablicę
Co wyznacza nietypową, „bagienną” ulicę
Skręć w nią w lewo, a z nazwy pierwszego wyrazu
Trzecią samogłoskę wpisz do hasła od razu 4

Przed Tobą spacer z pięknymi widokami
Pora więc „poznać się” z bartnikami
Bartnicy miód i wosk pszczoły pozyskiwali
Dlatego w drzewach dziuple - barcie - wydrążali

Barcie podłużne były, wydrążone wysoko
By ich nie dostrzegło niepowołane oko
W dziupli przez bartnika pszczoły były hodowane
A wejścia podłużnymi deskami - płaskkami - zamykane

Zwykle miał bartnik kilkanaście drzew bartnych
I trzeba powiedzieć, że wiele wartych
Bo w czasach dawnych miód był bardzo cenny
Zysk z handlu miodem był wymierny

W XIX w. bartnictwo tu się zakończyło
Sporo sosen bartnych i kilka dębów pozostawiło
W Puszczy Białowieskiej można je jeszcze zobaczyć
I takim rzadkim widokiem swe oczy uraczyć

